

Щодо статті «Роль міжнародної стандартизації в економічному розвитку України»

Стаття колективу авторів Інституту сцинтиляційних матеріалів НАН України (м. Харків) «Роль міжнародної стандартизації в економічному розвитку України» по суті є інформаційним повідомленням з проблематики ТК-99 «Матеріали та прилади для сцинтиляційної техніки та техніки, пов'язаної з вимірюванням іонізуючих випромінювань» та разом з тим є аналітичним узагальненням основних проблем міжнародної та регіональної стандартизації та зв'язку з економічним розвитком суспільства. Загострення уваги на ролі міжнародної та регіональної (міждержавної) стандартизації в економічному розвитку України є цінним вже саме по собі.

Участь України в міжнародних та регіональних організаціях зі стандартизації сприяє не лише підвищенню науково-технічного потенціалу і рейтингу країни в цілому, а насамперед її економічному розвитку, шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі, впровадженню інноваційних технологій тощо. Яскравим прикладом того є участь України в Міждержавній раді зі стандартизації, метрології та сертифікації (МДР). Достатньо сказати, що із-понад — 6 550 міждержавних стандартів, прийнятих МДР, в Україні затверджено 2 774, з них розроблено в Україні 1 050, тобто стає очевидною доцільність участі України в МДР. З одного боку маємо можливість економити на розробленні стандартів, приєднуючись до стандартів, розроблених іншими країнами СНД, з іншого — маємо важелі ефективного впливу на технічну політику інших держав СНД з урахуванням інтересів України.

Таким чином, завдяки консолідації зусиль країн-учасниць Угоди з узгодженої політики у сфері стандартизації, метрології та сертифікації, підписаної Главами держав СНГ 13 березня 1992 року, міждержавна стандартизація сприяє зростанню їх науково-технічного і економічного потенціалу.

Участь України в міжнародних та європейських організаціях із стандартизації — це, як справедли-

во зазначено у статті, «вихід на новий більш сучасний рівень» науково-технічного і економічного розвитку.

Найбільш ефективним методом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між країнами-партнерами є гармонізація національних стандартів з відповідними міжнародними та європейськими.

Стаття містить і ряд критичних зауважень, але не всі вони є достатньо обґрунтованими і визначені в основному, як претензії до держави щодо недостатньої уваги та фінансування робіт з стандартизації.

Так, звичайно, фінансова проблема існує, але вона полягає не лише в недостатності бюджетного наповнення (це має стосуватись лише основоположних стандартів та нормативно-правових актів, що регламентують правила і процедури проведення робіт у сфері стандартизації, метрології та сертифікації і є загальнодержавними, такими, що відображають державну політику в сфері технічного регулювання), а, перш за все, у споживацьких підходах підприємств і організацій всіх форм власності, які зацікавлені у певних видах стандартів, але при цьому не бажають брати активної фінансової та фахової участі в їх розробленні. Більше того, наполягають на безкоштовному висвітленні стандартів на сайті Національного органу, що негативно позначиться на науковому потенціалі та розвитку матеріально-технічної бази стандартизації.

У свою чергу, профільні Технічні комітети стандартизації, створені, як правило, на базі галузевих наукових установ, і мають ініціювати перегляд і своєчасне оновлення нормативної бази, не виступають активними провідниками галузевої технічної політики в удосконаленні та розвитку нормативної бази саме через відсутність фінансової підтримки з боку їх галузевих установ. ■

*Ю. Киреев,
начальник науково-дослідного відділу
стандартизації в машинобудівному комплексі
та транспорті ДП «УкрНДНЦ»*